

práva ve střední Evropě soukromé docenty Karlovy university v Praze JUDra Rudolfa R a u s c h r a pro Komenského universitu v Bratislavě JUDra Františka Č á d u pro Masarykovu universitu v Brně, mimořádného profesora právní filosofie na Komenského universitě v Bratislavě JUDra a PhDr. Bohuše T o m s u profesorem řádným.

K studii dra Zdeňka Pešky o čs. jazykovém právu. V sedmém sešitu našeho časopisu čteme na str. 214., že obce s 20%ní menšinou jsou povinny přijímati podání v jazyku menšiny (čl. 71, II.) a vyřídit je v jazyku podání. Pokládám toto tvrzení za mylné a zákonými předpisy, které něco podobného nikde nenařídily, za neodůvodněné. Mám ovšem na zřeteli podání, které není v státním jazyku sepsáno a kde platí předpisy zvláštní v čl. 72, odst. 2 jaz. nař.

Čl. 72, odst. 1. výslovně uvádí, že obec má právo, jestliže podle čl. 70 obecní zastupitelstvo jinak neustanoví, podání došla vyřizovati ve svém jednacím jazyku — ovšem v mezích čl. 70, odst. 2., a čl. 75, na něž se p. dr. Peška odvolává, ničehož opačného nestanoví. Také zásadu v čl. 72 uvedenou nijak ve smyslu autorově nedoplňuje. Tento čl. 75, o němž autor se zmiňuje, že by neměl smyslu, kdyby se nevykládal tak, jak tento má na mysli, nelze však jinak vykládati než tak, že obec s podáním učiněným v jazyku menšiny, neznají-li její úřední síly tohoto jazyka, za účelem vyřízení jeho, a to ve svém jednacím jazyku, dá si je (toto podání) a nikoliv vyřízení přeložiti. Má tedy čl. 75 jiný význam, než mu výše uvedený autor přikládá. O nějaké »samozřejmosti autora jaz. nařízení« ve smyslu vůči mému názoru opačném nelze tudíž mluvit.

Sen, president Flieder.

Druhý sjezd jihoslovanských právníků má se konati v září t. r. v Lublaně. Bude jednati o těchto thematech:

1. Unifikace manželského práva v království.
2. Otázka valorisace.
3. Právní povaha a technika jihoslov. finančních zákonů.
4. Otázka stát. občanství.
5. Reorganisace správního soudnictví.
6. Náhrada za neoprávněnou vyšetřovací vazbu.

»Kongres právníků království Srbů, Chorvatů a Slovinců,« který připravuje prostřednictvím svého Stálého výboru letošní zářijový sjezd, se ustavil jako stálá instituce již na právníckém kongresu v Záhřebu 1924. Ve dnech 18.—20. září min. roku pořádal v Bělehradě svoje první zasedání za značné účasti práv-

níků z celého království. Sjezd pracoval ve 4 sekcích, které probíraly tato témata:

I. Zda a jakým způsobem by bylo vhodné zavésti spolupůsobení laického živlu v trest. soudnictví.

II. Zda je vhodné připustiti v civilním procesu neomezený důkaz svědecký.

III. O zádružném a selském dědickém právu.

IV. O zrovnoprávnění dědických nároků mužských a ženských descendentů.

Z jednotlivých resolucí je zřejmo, že při relativně značné různosti právních poměrů nebylo v sekcích dosaženo žádoucí jednoty a jasnosti. Tak první i druhá sekce odkládá výslovně konečné řešení na pozdější dobu a vyslovuje jen jako vedlejší požadavek: tato — zásadu svobodného soudcovského oceňování předložených důkazů, — ona zlepšení hmotného postavení soudců jako prostředek k jejich větší nezávislosti. Zajímavé je, že se v debatě o prvním tematě vyslovila většina účastníků, hlavně z krajů, kde poroty nepůsobí, proti spolupůsobení laiků v trestním soudnictví.

Naproti tomu přimlouvá se sekce třetí ve své resoluci výslovně, aby byly zádruchy nejenom zachovány, nýbrž i posice jejich upevněna a zakládání nových v celém království připuštěno. Jako podklad příští zákonné úpravy navrhuje resoluce v Chorvatsku a Slavonsku platný zákon o zádruhách z 9. května 1889 s novelou s 30. dubna 1902 a s nejnútnejšími změnami. Tímtež zákonem by bylo možno a vhodné upravit i chaotické právní poměry v bosenských a hercegovských rolnických společenstvech (kmetiške zajednice).

Konečně se resoluce čtvrté sekce vyslovuje přímo pro zrovnoprávnění mužských i ženských descendentů v dědickém právu. Výjimečně třeba upravit pouze posloupnost v selský, po příp. i živnostenský a průmyslový majetek pro zachování jeho nedílnosti; v tom případě doporučuje resoluce zavedení předkupního práva ve prospěch jednoho z dědiců.

Časové úvahy vězeňské byly dne 20. dubna t. r. předmětem přednášky min. rady dra Lányho v Československé společnosti pro právo trestní. Řečník zmínil se o poklesu kriminality, jak se mu jeví v menším obsazení trestních ústavů, zdůraznil velkou převahu osob mladých mezi zločinci a vyslovil požadavek, aby veřejné školství za podpory veřejnosti dbalo více mravní výchovy než dosud. Má za to, že pro mnohé trestance dnešní trest na svobodě není vůbec zlem a vidí proto hlavní význam trestu v jeho funkci nápravné, což dokládá i